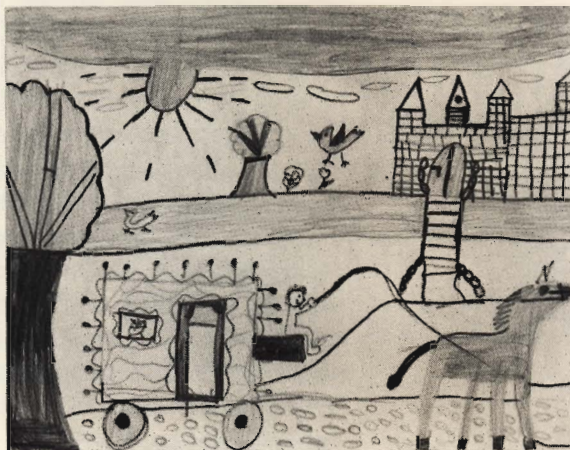

Voor groot, achter klein

De kinderen leren over voorgrond en achtergrond

6 jaar

Gelaarsde kat, 6 jaar

onderwerp

de gelaarsde kat

techniek

potlood

formaat

± 12 × 16 cm

Toelichting

In les 2 en 5 komt het overlappen van twee dingen die samen op de voorgrond staan aan de orde. Nu gaat het over plaatsen van dingen die zowel op de voor- als op de achtergrond staan. De kinderen zijn geneigd de dingen boven elkaar en los van elkaar te plaatsen. Het doel van deze opdracht is de ruimtewerking in de tekening te bevorderen door middel van overlappen en door de dingen op de voorgrond groter te tekenen dan op de achtergrond. Ook kleine kinderen voelen al vroeg aan dat iets wat ver weg ligt maar klein in beeld komt.

Een verhaaltje waarin het accent ligt op die voor- en achtergrond is de opening tot deze opdracht. Opmerking: het alleen maar vertellen van een verhaal leidt niet tot echt onderzoek van *beeldende* problemen. Ook zijn de spannendste momenten uit een verhaal niet altijd de meest geschikte om te tekenen! We gebruiken een verhaal, in dit geval een bekend sprookje, om enerzijds de beleving op te roepen en anderzijds een bepaalde ruimtelijke situatie te scheppen. Menig ander verhaal, dat de kinderen aanspreekt, is dus ook geschikt te maken voor het gestelde doel. Zodoende kan een lesdoel vaker herhaald worden met behulp van een nieuw onderwerp, iets wat in dit geval zeker aan te raden is. De bovengenoemde doelstellingen zullen zeker niet na één of enkele keren voor alle kinderen duidelijk worden. Het materiaal potlood is geschikt onder andere vanwege de mogelijkheid tot gummen bij de opzet. Het erbij passende kleine formaat nodigt uit tot overlappen!

Begeleiding

De sfeer van de les wordt opgeroepen door de vertelling van het sprookje 'De gelaarsde kat'. Tevens wordt één bepaalde situatie uit het verhaal nadrukkelijk naar voren gehaald. Bijvoorbeeld het moment waarop de kat (met de koets) uit het kasteel vertrokken is en het kasteel nog juist op de achtergrond te zien is. Of andersom, bij aankomst doemt het kasteel in de verte op.

De kinderen gaan tekenen op het moment dat duidelijk is geworden waar de kat is en waar het kasteel. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen: wat zie je nu het beste; wat is het grootste? De kat moet erg nadrukkelijk beschreven worden met betrekking tot zijn *uiterlijk*. Voor de allerjongste kinderen kan er weer gezocht worden naar een andere techniek (scheuren en plakken, collage met bestaande afbeeldingen). De potloodtekening is klein van formaat. Hierdoor is de kans op het overlappen van de figuren groter. Het komt bovendien de potloodtechniek ten goede. De tekening kan en moet goed doorwerkt worden. Vraag of het kasteel net zo duidelijk is als de kat. (Herinner de kinderen aan de vorige les.)

Bij de evaluatie gaan we kijken naar de getekende grootte van de dingen. Als bijvoorbeeld op de tekening de kat net zo groot is als het kasteel, vraag dan wat toch heel klein getekend is. Vraag hoe je nog meer aan de tekeningen ziet wat dichtbij is en wat veraf.

onderwerp

het kasteel op de berg

techniek

waskrijt

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Vertel een verhaaltje over een heks die beneden aan de voet van de berg woont en een koning die erbovenop woont. Vooraan, dichtbij is het huisje van de heks, in de verte (tevens hoog op het papier) het kasteel. De torens steken in de wolken; hierdoor zitten sommige wolken ervoor, andere erachter. Het huisje van de heks staat tussen de bomen.

Verdere onderwerpen: vliegtuigen (op de grond en in de lucht); bootjes op de plas met op de voorgrond een grote boot.

Kasteel op de berg, 5 jaar